

XXIIè Congrés Espanyol d'Ornitologia
Madrid, del 6 al 8 de desembre de 2014:

Aus i ésser humà, una relació variable

Per Rafel Mas

Volem un món amb aus, aquest era el lema i el vídeo amb què SEO-BirdLife va obrir la vigèsima segona edició del Congrés Espanyol d'Ornitologia, que va tenir lloc del 6 al 9 de desembre de 2014. L'edició era molt especial per una entitat amb tanta tradició com la *Sociedad Española de Ornitología*, ja que el 2014 coincidia amb el 60è Aniversari de la seva fundació. Per aquest motiu, l'associació va voler dur a terme un congrés especial i va triar el Caixa Fòrum de Madrid per celebrar-lo.

El congrés no només anava destinat a estudiosos de les aus, també s'adreçava a ornitòlegs aficionats, naturalistes, observadors d'aus (*birdwatchers*) i amants de les aus en general.

Les temàtiques sobre les quals versà el congrés ornitològic eren la conservació de les aus i la seva relació amb la biodiversitat i la qualitat de vida. Els temes proposats pel comitè científic de SEO/Birdlife, sobre els quals havien de tractar les xerrades, comunicacions orals i pòsters eren els següents:

- La migració de les aus a Espanya
- La selecció sexual en les aus
- Les aus i els medis urbans
- Demografia i tendències poblacionals en un món canviant

I a partir d'aquí, amb la recepció de comunicacions, pòsters i xerrades científiques es va anar confeccionant el contingut d'aquestes jornades ocellaires.

El programa no podia ser més dens i ajustat; si una cosa es podia criticar és precisament això, l'excessiva densitat de continguts i opcions. Això creava certa ansietat als assistents, que havien de triar entre anar a una taula rodona o poder assistir a l'exposició de 5 o 6 comunicacions orals. Aquest problema s'hauria pogut atenuar si les xerrades i taules rodones versessin sobre temes molt diferents, però no n'era el cas, i això creava certa frustració i se'n sentien comentaris. Tot i això és molt fàcil veure els bous des de la barrera i criticar la feina dels altres, i s'ha de reconèixer la immensa feina que duu organitzar un esdeveniment d'aquestes característiques i on s'han de quadrar tantes coses.

Al llarg dels tres dies s'impartiren tota una sèrie de conferències, sessions científiques i comunicacions orals curtes ben interessants. Es presentaren 28 comunicacions orals tan diverses en contingut i en títol com: "Dicromatismo sexual invertido debido a maquillaje del plumaje en el flamenco común *Phoenicopiterus roseus*"; "¿Son los fines de semana estresantes para las aves esteparias? Respuesta fisiológica de estrés en sisonas (*Tetrax tetrax*) invernantes ante perturbaciones humanas en el centro peninsular"; "¿Qué sentido tiene el vuelo colonial de los vencejos?"; o "Soluciones para reducir la captura accidental de aves marinas en los palangreros artesanales de fondo del Mediterráneo".

El contingut de les comunicacions es pot veure i descarregar en format pdf en aquesta adreça.

També hi hagué diverses taules rodones molt participatives i dinàmiques sobre les polítiques europees sobre conservació del medi ambient; els problemes de conservació de les aus comunes; el paper de les aus en la conservació dels espais naturals; i la conservació de la mar i les aus marines. També hi hagué reunions de grups de treball sobre anellatge

científic i l'assemblea d'anelladors.

Es presentaren 95 pòsters sobre les temàtiques més diverses. La novetat va ser la manera d'exposar aquests pòsters: tres pantalles tàctils gegants de 2 x 1 metres (anomenades Tòtems) permetien als congressistes consultar els pòsters. Aquest sistema però va ser poc pràctic, ja que el nombre d'assistents era pròxim a les 300 persones i amb només tres pantalles no es donava a l'abast per poder consultar els pòsters amb tranquil·litat, com es podia fer amb el sistema tradicional de paper. La falta d'espai disponible al Caixa Fòrum i l'estalvi de paper va ser la idea esgrimida per aquest innovador format. No se'n deia res del consum elèctric... Per facilitar la presentació dels continguts dels pòsters, a més de les pantalles hi va haver dues sessions on els autors disposaven de 3 minuts cada un per destacar els punts que consideraven més importants. Després hi va haver un torn curt de preguntes, sempre davant una cinquantena de persones. Tots i cada un dels títols dels pòsters es poden trobar a partir de la pàgina 3 d'aquest document.

I si es vol descarregar el contingut d'un pòster en concret, s'hi pot

accedir a partir d'aquest enllaç.

Es va concedir un premi a la millor Tesi (2012-2014) a Antón David Pérez Rodríguez, pel seu treball titulat "Biogeografía de los parásitos sanguíneos en un hospedador aviar modelo con diversas estrategias migratorias: la curruca capirotada *Sylvia atricapilla*".

D'aquest treball, amb uns continguts i resultats ben interessants, l'autor en va fer una exposició magistral i resumida en temps rècord.

Varen ser tres dies intensos de xerrades, comunicacions orals, taules rodones i tallers. El quart dia es va dedicar a una excursió per conèixer un poc més l'avifauna ibèrica. Els participants del congrés podien triar conèixer una zona humida anomenada Lagunas del Sureste de Madrid o visitar la Sierra Oeste de Madrid. A totes dues excursions es varen poder observar un elevat nombre d'espècies i es va crear una competició sana entre els dos grups per veure quin dels dos n'observava més.

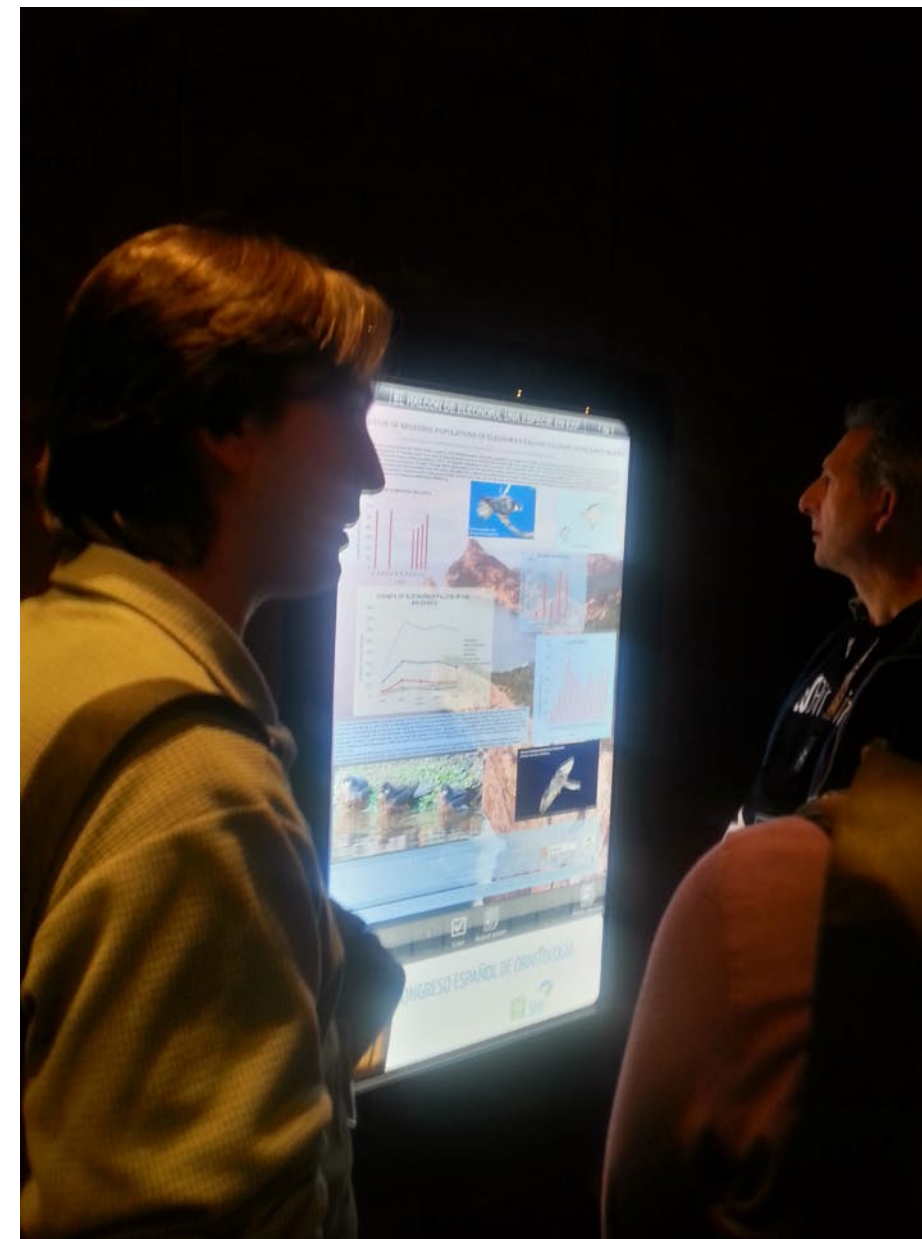
A part de les activitats pròpies del congrés es van fer activitats paral·leles destinades als acompanyants dels congressistes i a la població local, com ara tallers, obser-

vació d'aus per El Pardo o visites guiades al jardí botànic i al museu de ciències naturals.

Al punt de la clausura del congrés, que se celebra cada dos anys, el president de la SEO/Birdlife, Eduardo de Juana, antic docent universitari i investigador de les aus, entregà el testimoni del càrrec a l'investigador extremeny, d'afamada carrera i catedràtic en zoologia, Florentino de Lope.

Baix el meu punt de vista el preu del congrés era un poquet car, tant per a socis com per a no socis (120 €), si es té en compte que s'ha de potenciar la participació i assistència de nous investigadors i ornitòlegs, i que molta gent ve de fora de Madrid i s'ha de pagar transport i allotjament. A més, tot i no tractar-se d'una fira ornitològica, es trobava a faltar una mica de publicitat, fullets i materials d'empreses relacionades amb el món de l'ornitologia. Malgrat aquestes minúcies, s'ha de felicitar la tasca de l'organització, assalariats i voluntaris, que varen fer possible l'esdeveniment.

Des de la revista *es Busqueret* volem felicitar la SEO/BirdLife en el seu 60è aniversari, desitjant-li 60 anys més de vida, però que les lluites per defensar les aus, la natura i els seus valors siguin menys cada vegada i més fàcils de guanyar. Molts d'anys! •

La Sociedad Española de Ornitología (SEO, actualment SEO/BirdLife) és una organització no governamental que té com a principals objectius la conservació i l'estudi de les aus i els seus hàbitats. Actualment té més de 11.000 socis i uns 5.000 voluntaris. Els socis més actius s'agrupen en Grups Locals (32 a tot Espanya, no n'hi ha a Balears, tot i que tenen algun soci aquí). La seva seu central es troba a Madrid i hi ha delegacions a Aragó, Andalusia, Illes Canàries, Cantàbria, Catalunya, Extremadura i la Comunitat Valenciana, a més de les oficines de Doñana i Delta de l'Ebre.

SEO/BirdLife és l'ONG conservacionista més antiga d'Espanya, amb més de 60 anys d'experiència en la defensa i estudi de les aus i els seus hàbitats. Va ser fundada per 85 persones l'any 1954 al Museu de Ciències Naturals de Madrid. El seu primer president va ser José Antonio Valverde i el secretari general Francisco Bernis Madrazo, els quals ho foren durant 20 anys.

La SEO ha publicat des dels seus inicis la revista Ardeola, publicació científica semestral, i el 1957 va crear el Centro de Migración de Aves. A part, també editen una revista trimestral de divulgació ornitològica, La Garcilla, que reben tots els socis.